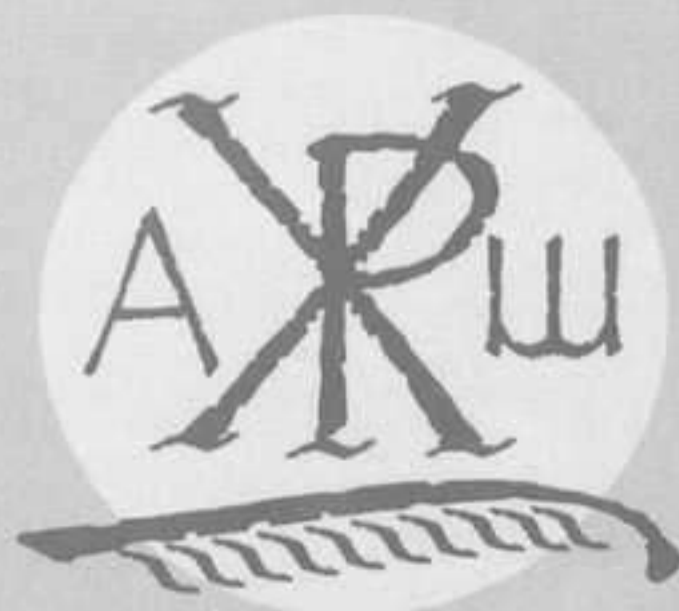

SM/R-224

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Gener-Febrer, n. 1 - Any de 2003

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Gener-Febrer, n. 1 - Any de 2003
Imprimeix: Editorial Menorca, S.A.
Dipòsit Legal: MH-283/1992

Fotografia portada: Imatge de Sant Antoni. La Catedral. Ciutadella de Menorca

SUMARI

Sr. BISBE.....	5
----------------	---

Decrets

- Decret de nomenament de Vicari General i Moderador de Cúria
- Admissió a l'Estat Clerical

Homilies

- Homilia en la missa de Sant Antoni, 17 de gener de 2003
- Homilia en el funeral del Vicari General (27.01.03)

Escrits

- Crònica eclesial del año 2002
- Discurs: sopar dia 16 de gener
- Un "tresor en gerres de terrissa"
- Nadal passa, l'encarnació queda
- Els malalts en la parròquia: una prioritat

ACTIVITATS DEL SR. BISBE.....	33
-------------------------------	----

ORGANISMES DIOCESANS.....	39
---------------------------	----

Consell del Presbiteri

- Full informatiu de la reunió: 26 de febrer de 2003

CRÒNICA DIOCESANA.....	43
------------------------	----

AGENDA de març i abril de 2003.....	51
-------------------------------------	----

DECRETS

**DECRET DE NOMENAMENT
DE VICARI GENERAL i MODERADOR DE CÚRIA**

**JOAN PIRIS FRÍGOLA
PER LA MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE MENORCA
EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA**

A tenor del que estableixen els cànons 149, que regula els requisits perquè algú sigui promogut a un ofici eclesiàstic, i 469 - 481, que concreten les circumstàncies d'aquest ofici:

1.- Nomeno **VICARI GENERAL i MODERADOR DE CÚRIA Mn. RAFEL PORTELLA MOLL** amb els drets i deures contemplats per la legislació universal (cc. 475-481) i per les meves disposicions, amb la confiança que posarà tot el seu interès i prudència en aquest servei a l'Església Diocesana.

Amb aquest nomenament, l'esmentat Vicari General rep el mandat especial que es requereix per dret per a l'exercici de la seva potestat executiva, segons el c. 479.

2.- Que aquest nomenament sigui publicat al Butlletí Oficial del Bisbat de Menorca.

3.- La presa de possessió es farà davant meu amb el lliurament de les promeses prescrites al c. 471 i la professió de fe contemplada al c. 833, amb l'assistència del Vicari Judicial i els altres membres de la Cúria Diocesana.

CIUTADELLA DE MENORCA a 5 de Febrer de 2003.

† **Joan Piris**
Bisbe de Menorca

Jaume Ametller Pons
Secretari General i Cancellier

JOAN PIRIS FRÍGOLA
PER LA MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE MENORCA
EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA

D'acord amb els canons 149, que regula els requisits perquè algú sigui promogut a un ofici eclesiàstic, i 469-481 que concreten les circumstàncies d'aquest ofici, el nomeno **VICARI GENERAL i MODERADOR DE CÚRIA DE LA DIÒCESI DE MENORCA**, amb els drets i deures contemplats per la legislació universal (cc 469-481) i per les meves disposicions, i amb el mandat especial que es requereix per dret per a l'exercici de la seva potestat executiva, segons el c. 479.

Prec a Vtè. i espero de la seva generositat que, en acceptar aquest ofici, el pugui dur a terme amb tota mena d'encerts.

CIUTADELLA DE MENORCA a 5 de Febrer de 2003.

Agraït el beneeix afectuosament

† **Joan Piris**
Bisbe de Menorca

Jaume Ametller Pons
Secretari General i Cancellier

Mn. RAFEL PORTELLA MOLL

ADMISSIÓ A L'ESTAT CLERICAL
JOAN PIRIS FRÍGOLA
PER MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE MENORCA
EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA

Atès l'escrit firmat per **En JOAN MIQUEL TUTZÓ SANS**, de 21 anys d'edat, seminarista d'aquesta Diòcesi, alumne de 3er. Curs d'estudis filosòfics-teològics al Seminari Metropolità de València, pel que consta que lliure i espontàniament aspira a rebre els Sagrats Ordes de Diaconat i Presbiterat, tenint en compte que ha donat mostres de vertadera vocació, que està dotat de bons costums i lliure de defectes físics i psíquics, i que ha expressat el seu fervorós desig de dedicar-se al servei de l'Església, per a glòria de Déu i bé de les ànimes, per les presents i segons el que prescriuen els canons 1034 i 1029 i la resta de concordants i complementaris del Codi de Dret Canònic, l'admeto gustosament com a Candidat a la recepció dels Sagrats Ordes del Diaconat i Presbiterat.

En virtut d'aquesta acceptació, l'Església de Menorca li prestarà totes les ajudes espirituals i materials necessàries per poder conrear i desenvolupar la seva vocació, i el Candidat prestarà especial atenció a això, per tal de fer-se capaç de seguir la voluntat del Senyor incondicionalment.

CIUTADELLA DE MENORCA, a 21 de febrer de dos mil tres.

Sgn.: **Joan Piris**, *Bisbe de Menorca*

Miquel Anglada Piris
Notari

JOAN PIRIS FRÍGOLA,
PER MISERICÒRDIA DE DÉU BISBE DE MENORCA
EN COMUNIÓ AMB LA SEU APOSTÒLICA

Considerant que la Solemnitat de Sant Josep, 19 de març, no figura aquest any com a festa laboral en el Calendari de la Comunitat Balear, el Sr. Bisbe vol recordar que:

1. Es dispensa aquest any, en la diòcesi de Menorca, el precepte d'oïr Missa, encara que, donada la importància de la festa, es recomana vivament als fidels cristians de la Diòcesi, ateses les seves obligacions laborals, la participació en l'Eucaristia.
2. A tal efecte, prega als Rectors de les Parròquies i Llocs de culte que disposin l'horari de les celebracions que estimin més adient per tal de facilitar la participació dels fidels.
3. El Dia del Seminari es celebrarà el diumenge 16 de març i la col·lecta d'aquest diumenge es destinarà a les necessitats del Seminari.
4. Es recomana que, seguint les orientacions del Secretariat de Pastoral per a les Vocacions, es celebrin al voltant d'aquest dia actes de pregaria per les vocacions al ministeri presbiteral i es convidi tothom a participar en la pregaria vocacional que tindrà lloc al Seminari Diocesà el diumenge 16 de març, a les 5 del capvespre.

CIUTADELLA DE MENORCA, 28 de Febrer de 2003.

† **Joan Piris**

Bisbe de Menorca

Miquel Anglada Piris

Notari

HOMILIES

HOMILIA MISSA SANT ANTONI, 17 DE GENER DE 2003

“*Som una tradició viva*” és una afirmació recurrent en la vida ordinària de la nostra Església Diocesana, però avui la podem emprar en tota veritat quan donem gràcies a Déu per la restauració del cristianisme a la nostra illa i preguem perquè es mantenguin vius aquells valors evangèlics i cívics que han donat i han de seguir donant identitat a la gent i a la cultura del nostre poble.

En la vida, hi ha moments en què la persona que desitja comprometre's a fons per una opció cristiana, reconeix que no és suficient viure complint únicament els deures essencials, sinó que cal agafar l'Evangelí de valent i deixar-se qüestionar per ell en tot l'àmbit de la vida personal i en la manera d'actuar en el món.

Com deia Pau VI: *L'evangelí no pot ser un vernís decoratiu sinó que "ha de transformar, des de dins, les nostres maneres de pensar, de sentir, d'actuar, de reaccionar, de comportar-nos..."*(EN). I açò requereix un replantejament de la vida com el que va fer Sant Antoni en escoltar el text que acabam de proclamar (Mt 19,21.27-29), on Jesús apareix convidant al seu seguiment i demanant prendre decisions radicals: *"-Si vols ser perfecte, vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me."*

Sigui com sigui, *el fonament de tota vocació és sempre "manifestació" de Déu a l'home i iniciació d'un diàleg que inaugura sempre Ell ("No m'heu escollit vosaltres a mi; sóc jo qui us he escollit a vosaltres i us he confiat la missió d'anar pertot arreu i donar fruit..." -Jo 15,16.)* El deixeble no elegeix sinó que *és elegit*; no es fa disponible només per si mateix sinó que *és cridat i fet lliure pel Senyor*. Per això, pot respondre i desvincular-se de tot i de tots.

Ara bé, *la crida de Déu no és una imposició sinó la invitació a una resposta 'lliure' que requereix sempre distanciar-se... de coses i de compromisos humans, i promptitud i disponibilitat incondicional. I exigeix un ànim orientat a un futur per a una missió.*

Podríem dir que **la missió avui** consisteix fonamentalment en ***incrementar el treball evangelitzador**: el que podria traduir-se per fer que es descobreixin, es valorin i es practiquin *els 'valors evangèlics'*.

En el nostre temps hi ha **alguns aspectes del testimoni cristià** que vull subratllar perquè poden ser especialment *urgents i significatius* per contribuir a humanitzar la vida:

a) la **solidaritat amb els dèbils** (que ha de dur necessàriament a *promoure el sentit i la realització de la justa distribució de béns*): hem de viure donant testimoni i fent-nos portaveus del clamor dels més fràgils...

I. precisament perquè estam cridats a proclamar la realitat de Déu com a Déu de la vida..., “*la principal tasca del cristians és com dir i fer veure als pobres d’aquest món que Déu els estima*” (G. Gutiérrez).

Com vaig dir en la meua primera al·locució, hem d’agrair molt l’esforç de tots aquells “qui eduquen les joves generacions en favor de la justícia, intentant aconseguir *que es descobreixin i practiquin* valors com *l’honradesa, la sinceritat, la pau, la convivència... la dimensió transcendent de la vida...*, valors que no són cotitzables en moneda i que van més enllà de les utilitats immediates, ajudant a mantenir viva en les persones, *no tant l’aspiració a tenir més, sinó l’aspiració a ser millors...*”

b) l’austeritat (contra l’egoisme regnant): el testimoni dels cristians ha de ser la *disponibilitat* de la seva persona i els seus béns en funció d’objectius i exigències que van *més enllà dels propis guanys, seguretats i interessos propis*.

c) i en una societat que valora sobretot el coeficient de benefici econòmic, els cristians haurem de donar testimoni de **gratuitat** en els serveis a favor de les necessitats del proïsme, sense esperar recompensa (*entrega i oblit de si mateix a l’estil de Jesús*)...

d) establir el **diàleg** amb tots aquells que cerquen: davant del Misteri meravellós que és la nostra vida, sempre podem aprendre, sempre hi ha algun aspecte de la Veritat que l’altre pot viure millor que un mateix. Aquest pot ser avui un gran criteri d’acció pastoral: el diàleg i la cooperació (GS 42 i 44).

Possiblement, tot açò ens durà a viure la nostra fe cada dia a “*contra corrent*” de l’ambient. En llenguatge clàssic diríem “*sota el pes de la creu*”. Perquè moltes vegades el nostre compromís no produirà el fruit esperat. Però la nostra esperança pot suportar aquesta “nit obscura”, com ens ho ha anunciat la 1ª lectura: (Si 2,1-5) “*si et proposes de servir el Senyor, prepara’t per a la prova. Redreça el teu cor, sigues valent i no t’espantis en els moments difícils. Agafa’t al Senyor, no te n’apartis... Accepta tot el que et pugui venir... en el foc es prova l’or...*” Açò també servirà de testimoni davant els germans.

Farà falta més força de convenciment i més gosadia per viure i expressar la nostra fe: (Rom 8,31b-32.37-39) “*Si tenim Déu amb nosaltres, qui tindrem en contra?... res de l’univers creat no ens podrà separar de l’amor de Déu que s’ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre.*”

e) I també servir a la formació de la consciència: I això no sols per a alguns escollits o “èlits”, sinó ajudant a tots a descobrir el significat ple de la seva dignitat, de la seva consciència, de la seva llibertat; ajudar a la societat a aconseguir la seva meta: la d’arribar a ser la gran família humana. Això forma part, de manera central, del servei que l’Església ha de prestar al Regne.

Es tracta de prendre partit per l’home, per la persona humana, amb un esperit comunitari. Proclamant les Benaventurances com a camí de felicitat, practicant-les i ensenyant a viure segons aquest esperit.

Proporcionar consol i perdó en nom de Déu. Animar als que defalleixen. Estar prop dels atribolats. Crear espais de justícia i caritat fraterna. Impulsar projectes de transformació de les persones i de la societat...Estimular a la reconciliació i a abandonar els odis.

Aquí, em complau fer meues les paraules del Papa el dilluns passat: “*NO A LA GUERRA! Aquesta mai és una simple fatalitat. És sempre una derrota de la humanitat. (...) davant l’empitjorament constant de la crisi en l’orient mitjà, la seva solució mai no podrà ser imposada recorrent al terrorisme o als conflictes armats, pensant que la solució consisteix en victòries militars. ¿I què dir de l’amenaça d’una guerra que podria recaure sobre les poblacions d’Iraq, terra dels profetes, poblacions ja extenuades per més de dotze anys d’embargament? La guerra mai és un mitjà com qual-sevol altre, a què es pot recórrer per resoldre disputes entre nacions*” (Joan Pau II, 13 de Gener al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu).

És en aquest context on els cristians hem d’anunciar i fer present Jesucrist com la clau, el centre i el fi de la història humana (GS 10), demostrant en la pràctica que hi ha **continuitat** entre Jesús i l’Església, la comunitat dels seus seguidors, cridada a ser signe i testimoni del Regne de Déu... Des del primer dia, els apòstols i els primers deixebles van ser conscients que eren **continuadors de la missió de Jesús**.

Sí, tots sabem ben bé que l'Església no és completament transparent com ho ha estat Jesús per deixar traslluir el projecte de Déu. Que està marcada per imperfeccions. És Santa, però també pecadora i, al costat de la Paraula de Jesús, té la seva pròpia paraula que no sempre correspon amb el que viu i que pot fins i tot enfosquir la de Jesús.

Malgrat tot, la vocació de l'Església és única com a *signe i sagrament del Regne de Déu (LG)*. No hi ha dues històries separades, la del món i la de la salvació. No hi ha més que una sola història en la que el Regne va germinant: la història humana, que és també la història sagrada, camina cap a la seva meta. És el Regne en marxa.

Així ho meditava Teilhard de Chardin: un home de ciència que havia pensat molt sobre l'evolució del món i havia arribat progressivament al convenciment que aquesta evolució estava caracteritzada per les forces que fan als éssers humans cada vegada més pròxims, més interdependents, comunicats i units entre si. Aquesta evolució, per a ell, té lloc per l'atracció d'aquesta espècie d'imant, punt misteriós de futur, nucli d'amor que ell anomena "*punt omega*".

Teilhard era també un Jesuïta, un cristià que, des de petit s'havia sentit atret per la devoció al Cor de Jesús. La gran llum de la seva vida va ser la de prendre consciència un dia, en un moment de gran claredat interior (com el que contem que experimentà Sant Antoni), que aquest punt omega no era un altre que l'immens focus d'amor que és Crist.

Ara i avui seguim invocant la intercessió de Sant Antoni per a ser fidels al moment actual i enmig de tots els reptes que vivim.

HOMILIA EN EL FUNERAL DEL VICARI GENERAL (27 DE GENER DE 2003)

"Us record, germans, l'evangeli que us vaig anunciar i que vosaltres acollíreu. Fins ara us hi heu mantingut fermes, i per ell obteniu la salvació (...) Primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo havia rebut: Crist morí pels nostres pecats, com deien ja les Escriptures, i fou sepultat;

ressuscità el tercer dia, com deien ja les Escriptures, i s'aparegué a Queses i després als Dotze.”

Davant la mort del nostre bon germà en **Miquel Anglada Gelabert**, prevere i fidel servidor de l'Església, sento el deure de manifestar una profunda gratitud per haver-lo conegut i haver pogut gaudir aquests gairebé dos anys de la seva amistat i col·laboració.

Això no treu que m'oprimeixi el cor el dolor de la seva separació inesperada, com a tots els que l'hem estimat, especialment la seva família (germanes, cunyat, nebots i nebodes).

Contínuament li faig preguntes al Senyor: *¿per què açò?, ¿i per què ara? ¿Com entendre millor els teus camins? ¿Què vols dir-nos amb aquest esdeveniment que ens desequilibra?*

El bon Jesús s'ha manifestat sempre ben sensible a tots els esdeveniments, sobretot davant els patiments de la gent...

“Quan Jesús veié que ella plorava i que ploraven també els jueus que l'acompanyaven, es va commoure interiorment i es contorbà. Llavors preguntà: -On l'heu posat? Li diuen: -Senyor, vine i ho veuràs. Jesús començà a plorar.

Els jueus deien: -Mireu com l'estimava.. Però alguns replicaren: -Ell, que va obrir els ulls al cec, ¿no hauria pogut fer que aquest home no morís?”.

Com les germanes de Llätzer li deim: *“Senyor, si haguessis estat aquí, no s'hauria mort, el meu germà”* ... Si haguessis fet el miracle...

Unes hores abans de morir en Miquel, encara vaig poder imposar-li la meva mà sobre el seu cap, com he fet tantes vegades amb els malalts en la meua vida de rector de parròquia: un gest que alhora era de comiat i de pregària pensant en allò de *“aixeca't i camina”*, però ...

El capellà de l'hospital (el senyor Macián, qui ha estat un exemplar àngel guardià sempre atent a l'evolució del nostre germà) li va administrar els Sagraments de l'Església en el seu moment.

A ell i a tot l'equip de l'UCI de l'Hospital (metges i infermeres) vull agrair-los expressament tot el que han fet i com ho han fet.

Germanes i germans:

* **Crec fermament que Déu està en l'origen de la nostra vida**, que no som fruit de casualitat ni de les lleis cegues de l'evolució... Res del que succeeix en les nostres vides és per carambola o casualitat... Això és el que em dóna pau davant tantes contradiccions i dificultats que duu la vida: sé que Ell ens acompanya i cuida de nosaltres amb la seva providència. La litúrgia de l'Església ens assegura que la seva Providència “*mai s'equivoca*” (Col·lecta del Diumenge 9º del T.O.): cal “*gaudir-se*” en la seva Providència.

* **I crec també fermament que Déu està en la meta de la nostra vida**: ¡que estam destinats a Ell per sempre! La nostra experiència de cada dia ens fa entrar en contacte amb la nostra fragilitat. La nostra realitat terrenal es desgasta i es va trencant a poc a poc. És un fet..., però Jesucrist ens diu que estam destinats a ¡la Vida per a sempre! És a dir: *¡¡el millor està encara per venir!!!*

Aquests dos **traços de la fe** de l'Església, que la Paraula i les obres de Jesús ens garanteixen (Déu és el nostre origen i Déu és la nostra meta), vull afirmar-los especialment avui per tal que ens serveixin alhora com a **pauta de reconeixement** de la nostra pròpia condició de cristians i com a **estímul** per viure-la amb major autenticitat.

El punt clau és el Fill de Déu fet home, **Jesucrist** mateix, la Paraula de Vida feta carn que els Apòstols van escoltar, van veure amb els seus ulls, van contemplar i van tocar amb les seves mans (1Jo 1,1).

“Però, de fet, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com a primícia de tots els qui han mort. (...) per la seva unió amb Crist tots tornaran a la vida. (...) Perquè Crist ha de regnar fins que Déu haurà posat tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la mort.

(...) donem gràcies a Déu, que ens concedeix la victòria per mitjà de Jesucrist, Senyor nostre.” (1ª Cor 15)

La trobada amb Jesucrist per la fe no és un coneixement intel·lectual ni una assimilació d'una doctrina o un sistema de valors. El que impacta i transforma la persona és la presència del bon Jesús, la seva companyia, la

seva paraula que ens fa “*escalfar el cor al camí*” de la vida, encara que no sempre sentim aquell foc interior que deien sentir els deixebles d’Emaús (Lc 24,32).

Perquè un cristià és una persona arrelada en Crist, **arrelada en el misteri de Crist**. El viure amb Ell és el que ens durà a viure com Ell, per viure en Ell.

El centre de la nostra vida i de la nostra fe és una Persona (no una doctrina o una ètica...): és Jesucrist **crucificat**, (mort i sepultat, deim en el Credo) i **ressuscitat**.

Ressuscitat significa “*gloriós*”... (i la “glòria en la Bíblia és un atribut diví): reconeixem Jesús com a Fill de Déu gloriós.

Ressuscitat significa “*victoriós*”, vencedor de la mort i del pecat i de tot el que pugui limitar la nostra existència.

-Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà; i tot aquell qui viu i creu en mi, no morirà mai més. ¿Ho creus, això? Ella li respon: -Sí, Senyor: jo crec que tu ets el Messies, el Fill de Déu, el qui havia de venir al món.

Amb la seva resurrecció ha inaugurat una “vida nova” que comunica als qui “*moren en el Senyor*”..., i la seva victòria l’ofereix a tot aquell que l’accepti.

El nostre germà en Miquel va rebre el do de la vida i el do de la fe en una família cristiana. Després va acceptar el do de la vocació al ministeri sacerdotal a l’Església i va dedicar la seva vida al servei dels altres a Migjorn Gran i durant més de vint anys al Seminari que era el seu gran amor. Després com a Rector de la Catedral i darrerament Vicari General.

Malgrat les seves debilitats i pecats, pels que demanam ara fraternalment perdó i misericòrdia, pregam al Pare Déu (de qui venim i cap a qui anam) li obri de bat a bat les portes de la Vida que no acaba.

Recordem les paraules de Jesús: **-¿No t’he dit que, si creus, veuràs la glòria de Déu?**

ESCRITS

CRÓNICA ECLESIAL DEL AÑO 2002

Hechos, protagonistas y documentos del año

El año 2002 nos dejó las tres grandes y multitudinarias canonizaciones del Padre Pío de Pietrelcina, el fraile capuchino italiano de los estigmas, en junio; en julio la del mexicano Juan Diego, indio vidente; y, en octubre, la del fundador del Opus Dei, el sacerdote español Josemaría Escrivá de Balaguer.

En julio de 2002, Juan Pablo II volvió a sorprender a todos y congregaba en Toronto, en torno a la Jornada Mundial de la Juventud, a unas ochocientas mil personas, de ellas, más de diez mil procedentes de España. “Vosotros sois la luz del mundo; vosotros sois la sal de la tierra” era su lema. La próxima J. M. de la Juventud será en Colonia (Alemania), en 2005.

Viajes del Papa en 2002

Desde el comienzo de su pontificado Juan Pablo II ha realizado 98 viajes internacionales. En el año 2002 visitaba Bulgaria y Azerbayán, en mayo; en julio, Canadá y México; y en agosto, Guatemala y Polonia, su patria natal. En la agenda del año 2003, todavía a espera de ulteriores confirmaciones, se encuentran España y Croacia y quizás algún otro país europeo.

Dentro de Italia, aparte de sus salidas a Castelgandolfo y al Valle de Aosta, el Santo Padre visitó Asís el 24 de enero, en la Jornada Interreligiosa de oración por la Paz, y la isla de Ischia el 5 de mayo.

Santos y beatos del año

El Santo Padre procedió a canonizaciones y beatificaciones en abril, mayo, julio, agosto y octubre. En sus viajes a Bulgaria, Guatemala y Polonia tuvieron lugar algunas de ellas. Tres españoles subieron a los altares en 2002: San Alonso de Orozco, agustino toledano del siglo XVI, San Pedro de Betancour, franciscano canario y fundador en el siglo XVII, y el sacer-

dote aragonés del siglo XX, San Josemaría Escrivá de Balaguer, fundador del Opus Dei, justo en el año del primer centenario de su nacimiento. Reflejado quedaba al comienzo de esta crónica las multitudinarias canonizaciones de éste último, del Padre Pío y del mexicano Juan Diego.

Los beatos del 2002 procedían de Italia, Argentina, Nicaragua, Bulgaria, México, Polonia, Uganda y Francia. Son ya 1.303 los beatificados por Juan Pablo II y 465 los santos.

Las nacionalidades de los canonizados en 2002 son Brasil, España, Italia y México.

La paz y el año del Rosario

El año 2002 vivió bajo la alargada sombra de las consecuencias del 11-S, mientras que Tierra Santa vivía el año quizás más trágico y sangrante de las últimas décadas ante la indiferencia de la comunidad internacional. La paz ha sido, pues, uno de los grandes anhelos del año. En este contexto, el 24 de enero, en Asís, Juan Pablo II se reunió para orar por la paz con los representantes de las distintas religiones.

En octubre, Juan Pablo II, en el mismo día en que comenzaba su vigésimo quinto año al frente del pontificado, nos regalaba una espléndida Carta Apostólica sobre el rezo del Rosario y declaraba año del Rosario a los meses que habrían de transcurrir entre octubre de 2002 y octubre de 2003. El pontificado de Juan Pablo II es ya el quinto más largo de la historia.

En el capítulo de la polémica, ésta sacudió fuertemente a la Iglesia Católica en Estados Unidos de América con los conocidos casos y acusaciones de pedofilia y la respuesta del episcopado norteamericano, refrendada por la Santa Sede, con unas Normas esenciales para actuar al respecto.

Valoración moral del terrorismo en España

El año 2002 –el año del euro– ha estado marcado en España, en sus últimas semanas, por las sombrías consecuencias del hundimiento del petroleiro de bandera de conveniencia “Prestige”, que ha encenagado el litoral gallego, provocando una inmensa catástrofe ecológica, económica y social. Muchas son las lecciones que todos deberíamos extraer de este siniestro

suceso, al que, a la marea negra del crudo pestilente y letal del barco-basura, ha contrarrestado y llenado de esperanza la “marea blanca y amarilla” —colores de sus uniformes— de los voluntarios.

En España, los afanes y esfuerzos en pro de la desaparición del terrorismo han sido, una vez más, uno de los principales hilos conductores de la actividad y del quehacer públicos. La Iglesia Católica en España reafirmaba su inequívoco e inquebrantable compromiso por la paz y por su contribución a la erradicación del terrorismo con el documento, aprobado en noviembre por la Conferencia Episcopal Española, titulado “Valoración moral del terrorismo en España, de sus causas y de sus consecuencias”.

También la polémica estuvo presente en el año 2002 en la Iglesia Católica en España en cuestiones que venían del año anterior y en otras referentes a sus posturas sobre cómo combatir el terrorismo etarra. Asimismo, los vientos de la polémica soplaron bien aireados en temas sobre sacerdocio y celibato o con respecto a Cajasur.

Congreso Social Internacional organizado por la CEE, el CELAM y la COMECE

En el contexto de la presidencia semestral española de la Unión Europea y en las vísperas de la cumbre en Madrid de los Jefes de Estado y de Gobierno de los países de la Unión Europea y de América Latina, se celebraba, a mitad de mayo, en El Escorial (Madrid) un Congreso social auspiciado por la Iglesia. La COMECE, el CELAM y la CEE fueron sus organizadores.

“América Latina y Unión Europea: Juntos para el bien común universal. Contribución de la Iglesia” fue el tema central del encuentro. Participaron cerca de doscientas personas, entre ellas el Presidente Aznar, los ex presidentes Guterres y Aylwin y una docena de Cardenales, amén de otros Obispos y especialistas en la materia.

El Congreso concluyó con una declaración final y una carta de los participantes del Congreso a los dirigentes de Europa y América que se reunían en la capital de España días después.

CINCO NUEVOS ALTOS CARGOS EN LA CURIA ROMANA

Cumplen 75 años los Cardenales Martínez Somalo, Ratzinger y Sodano

En la Curia Romana se han producido a lo largo del año distintos nombramientos. Cuatro Dicasterios han estrenado nuevo Presidente: el cardenal nigeriano Francis Arinze es el nuevo Prefecto de la Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos. En el Pontificio Consejo para el Diálogo Interreligioso le ha sucedido el hasta ahora Secretario del mismo, el obispo misionero británico Michael L. Fitzgerald.

Tras la muerte del emblemático cardenal vietnamita François Xavier Nguyen Van Thuan, ocupa la presidencia del Pontificio Consejo Justicia y Paz el arzobispo y diplomático italiano Rafaele Renato Martino, antiguo Observador permanente de la Santa Sede ante Naciones Unidas.

Otro italiano, Attilio Nicora, es el nuevo Presidente de la Administración del Patrimonio de la Sede Apostólica, en sustitución del también italiano Cardenal Cacciavillan.

Otro italiano, Francesco Marchisano, Presidente de la Pontificia Comisión de Bienes Culturales, ha asumido también el cargo de Arcipreste de la Patriarcal Basílica de San Pedro y Vicario General del Papa para la Ciudad del Vaticano. Estos cargos los ocupaba el Cardenal Virgilio Noé, que cumplía en marzo 80 años.

DOCUMENTOS DE LA SANTA SEDE EN 2002

Un año más, el Papa motivó las distintas Jornadas eclesiales de carácter pontificio con sus correspondientes mensajes. Estableció asimismo para el 7 de abril una jornada de especial oración por la paz en Tierra Santa, en los días en que la Basílica de la Natividad del Señor en Belén permanecía asediada.

Dos Cartas Apostólicas

El Papa Juan Pablo II publicaba dos Cartas Apostólicas. La primera, con Motu Proprio, fue en mayo y estaba dedicada al Sacramento de la Reconciliación y a su disciplina. "Misericordia Dei" es su título.

En octubre, como queda dicho, hacía pública la Carta Apostólica “Rosarium Virginis Mariae”, sobre el rezo del Santo Rosario, estableciendo los nuevos misterios de la luz sobre la vida pública del Señor, a rezar los jueves, y declarando Año del Rosario desde octubre de 2002 a octubre de 2003. El Papa confía al rezo del Rosario las causas de la paz y de la familia.

Documentos de la Curia

Los Dicasterios de la Curia Romana emanaban también distintos y destacados documentos. En febrero, el Pontificio Consejo para las Comunicaciones Sociales publicaba dos: “Iglesia e internet” y “Ética en internet”.

En abril, correspondía a la Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos la autoría del esperado “Directorio sobre Piedad Popular y Liturgia” y otros textos sobre la revisión del Misal Romano. En junio, el Pontificio Consejo para los Laicos aprobaba los Estatutos del Camino Neocatecumenal.

En otoño, las Congregaciones del Clero y de Educación Católica hacían públicos otros dos importantes y respectivos documentos: “El presbítero, pastor y guía de la comunidad parroquial” y “Las personas consagradas y su misión en la escuela”.

NUEVOS OBISPOS DE VENECIA, MILÁN, GÉNOVA Y LYON

Cuatro históricas, populosas e importantes diócesis de la Iglesia recibieron nombramiento de nuevo Obispo en el año recién concluido. Se trata del Patriarcado de Venecia y de los arzobispados de Milán, Génova y Lyon.

El Cardenal Martini se jubila

El año comenzaba con el nombramiento de Mons. Angello Scolla como nuevo Patriarca de Venecia y concluía con el de Mons. Tarsicio Bertone, hasta ahora “número dos” del Cardenal Ratzinger, como Arzobispo de Génova, donde ha de sustituir al Cardenal Dionigi Tettamanzi, desde septiembre Arzobispo de Milán, en puesto del carismático Cardenal jesuita Carlo Mª Martini, jubilado por razones de edad. El Cardenal Martini ha sido y sigue siendo una de las más relevantes figuras de la Iglesia Católica, con reconocido prestigio también fuera de ella.

En Francia, el misionero Philippe Barbarin, de 51 años de edad, se convertía en el nuevo Primado y Arzobispo de Lyon en sustitución del fallecido Cardenal Billé.

X SIMPOSIO DE OBISPOS EUROPEOS SOBRE P. JUVENIL

El Consejo de Conferencias Episcopales de Europa (CCEE) organizaba en Roma, a finales de abril, el X Simposio de Obispos Europeos, dedicado en esta ocasión a la pastoral de juventud. Junto a los Obispos, participaron sacerdotes y religiosos y un centenar de jóvenes de todo el continente. “Jóvenes de Europa en el cambio. Laboratorio de la fe” era el lema del Simposio, expresión de la gran inquietud y afanes de la Iglesia del viejo continente por la pastoral juvenil.

La CEE estuvo representada en el encuentro por cinco obispos, tres jóvenes y dos religiosos. El Simposio concluyó con sendos mensajes de los obispos a los jóvenes y de los jóvenes a los obispos.

TRIENIO 2002-2005 DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

En la última semana de febrero, se reunía, en su sede, la Asamblea Plenaria de la Conferencia Episcopal Española. El principal punto en su orden del día era la renovación estatutaria y trienal de todos sus cargos, excepto el de Secretario General, que tiene mandato hasta abril de 2003.

El Cardenal Antonio Mª Rouco Varela, Arzobispo de Madrid, fue reelegido Presidente, y el Arzobispo de Pamplona, Fernando Sebastián Aguilar, pasaba a ocupar la vicepresidencia, desempeñada en el trienio anterior por el Cardenal Ricardo Mª Carles Gordo, Arzobispo de Barcelona.

PRIMEROS DOCUMENTOS DEL NUEVO TRIENIO DE LA CEE

La Asamblea Plenaria de la CEE de noviembre aprobaba la Instrucción Pastoral “Valoración moral del terrorismo en España, de sus causas y de sus consecuencias” y el documento “La Iglesia y los gitanos”, en el contexto del quinto aniversario de la beatificación del gitano Ceferino Giménez Malla.

El año 2002 se estrenaba con la publicación definitiva del nuevo Plan Pastoral trienal de la CEE “Una Iglesia esperanza: mar adentro” y con la puesta en marcha de las primeras iniciativas programadas y auspiciadas por el mismo. Una de ellas es el documento citado sobre el terrorismo. Otros textos publicados por la CEE, a través de distintos organismos, fueron “Orientaciones pastorales sobre el catecumenado”, “Nuevas directrices sobre los Institutos Superiores de Ciencias Religiosas”, “Bioética: reconocimiento de la persona”, “Raíces cristianas de la cultura. Síntesis teológica presente en la Enseñanza Escolar”, “Principios y sugerencias para la estructura y funcionamiento de las delegaciones diocesanas de patrimonio cultural” y una nota sobre la utilización de embriones humanos en la investigación sobre células madre.

SIETE NOMBRAMIENTOS EPISCOPALES EN ESPAÑA

Cuatro archidiócesis españolas y tres diócesis recibían en el año recién concluido nuevo pastor. A lo largo del año 2003 se esperan también varios nombramientos episcopales de modo, que se ha de producir un notable relevo generacional en el episcopado español.

Oviedo, Burgos, Valladolid y Toledo

Las archidiócesis de Oviedo, Burgos, Valladolid y Toledo recibían, en febrero, mayo, octubre y diciembre, respectivamente, nuevos Arzobispos en las respectivas personas de Mons. Carlos Osoro Sierra, de 57 años y hasta entonces Obispo de Orense; de Mons. Francisco Gil Hellín, de 61 años, Secretario del Pontificio Consejo para la Familia; de Mons. Braulio Rodríguez Plaza, de 58 años y hasta entonces Obispo de Salamanca; y de Mons. Antonio Cañizares Llovera, de 57 años y desde 1997 Arzobispo de Granada.

Estos nombramientos suponían la jubilación por razones de edad de cuatro espléndidos Prelados españoles: Mons. Gabino Díaz Merchán, Arzobispo de Oviedo desde 1969 y Presidente de la CEE entre 1981 y 1987; Mons. Santiago Martínez Acebes, Arzobispo de Burgos desde 1992; Mons. José Delicado Baeza, Arzobispo de Valladolid desde 1975 y Vicepresidente de la CEE de 1981 a 1987; y Mons. Francisco Álvarez Martínez, Arzobispo de Toledo y Primado desde 1995 y Cardenal desde 2001.

León, Almería y Orense

Se jubilaron también por edad los Obispos de León, Mons. Antonio Vilaplana Molina, y de Almería, Mons. Rosendo Álvarez Gastón. Fueron sustituidos respectivamente por Mons. Julián López Martín, de 57 años y Obispo de Ciudad Rodrigo desde 1994; y por Mons. Adolfo González Montes, de 56 años, Obispo de Ávila desde 1997. Hubo un séptimo nombramiento episcopal en España: en septiembre, el hasta entonces Obispo auxiliar de Santiago de Compostela, Mons. Luis Quintero Fiuza, de 55 años, se convertía en Obispo de Orense, en sustitución del trasladado Mons. Osoro.

FALLECEN DOS OBISPOS ESPAÑOLES Y UN NUNCIO: *Mons. Cases y Mons. del Val y Mons. Laboa.*

A día de hoy, hay en la Iglesia Católica en España 116 obispos más cerca de un centenar de obispos misioneros y ocho obispos Nuncios Apostólicos de origen español. De los 115 obispos de España, 37 son eméritos, 62 diocesanos, 1 coadjutor y 14 auxiliares. En 2002 fallecieron dos Obispos eméritos y una Nuncio español.

EXPOSICIONES DE ARTE CRISTIANO

Un año más, en la geografía española y, en este caso, también fuera de España, se encontraban numerosas citas de exposiciones de arte cristiano. “Huellas” en Murcia; “Los Arzobispos de Toledo y la Universidad” en Toledo; “María de Agreda” en tierras de Soria; “Alonso Cano” en Granada; “María, Estrella del Camino” en Santiago de Compostela y en Salamanca fueron las más destacadas.

Las Edades del Hombre en Nueva York

En otoño llegaba el turno de la décima muestra de “Las Edades del Hombre”. La catedral anglicana de San Juan el Divino de Nueva York era su sede, la segunda que “Las Edades del Hombre” ha realizado fuera de España –la anterior fue en otoño de 1995 en Amberes (Bélgica).

“Tiempo de esperanza” era su emblemático título. La muestra fue visitada por más de 200.000 personas. “Las Edades del Hombre” ofrecerán próximas exposiciones en Ciudad Rodrigo, Segovia y Ávila, mientras empie-

za a potenciarse la actividad cultural en la sede permanente de la fundación en un monasterio restaurado junto a Valladolid.

IV Encuentro Católicos y Vida Pública sobre la doctrina social de la Iglesia.- La Asociación Católica nacional española de Propagandistas y otros Movimientos y Asociaciones Laicales organizaban en Madrid, en la Fundación Universitaria San Pablo-CEU, del 15 al 17 de noviembre, el IV Encuentro Católicos y Vida Pública, que contó con gran participación y repercusión. “Desafíos globales: la Doctrina Social de la Iglesia” era su tema. Entre los participantes se encontraron el Cardenal Rouco, el Nuncio Monteiro, los políticos Antonio Guterres, Marcelino Oreja, Manuel Pimentel, amén de profesores, empresarios y otras personas relevantes de la vida pública.

XVII Multifestival Internacional David, en Sigüenza.- “De par en par. la acogida frente a la exclusión” fue el lema del Multifestival Internacional David, iniciativa del conocido cantautor Luis Alfredo Díaz Britos y de su esposa Montserrat Pons, ya en su XVII Edición, celebrada en Sigüenza (Guadalajara) del 11 al 14 de julio. Entre otros artistas cristianos, acudieron al Multifestival la Hermana Glenda, Fray Richard, Don José, Seamus Byrne, Migueli, Rafa Salomón, Enrique Vidrio, Dona Lee... El Multifestival Internacional David es un encuentro de música, arte, comunicación social, cultura y espiritualidad cristiana, con gran participación de jóvenes, niños y familias.

L aniversario del Congreso Eucarístico Internacional de Barcelona, destacado acontecimiento en la Iglesia y en la sociedad españolas de la postguerra, iniciativa del entonces Obispo de Barcelona Mons. Gregorio Modrego y Casaus, de gran éxito en su celebración y en la difusión de su convocatoria. La efeméride, conmemorada en mayo y en junio, ha sido traducida también a la edición de un libro monumental en papel y en CD-rom.

XL aniversario de la apertura del Concilio Vaticano II. El 11 de octubre de 1962, bajo la presidencia del Papa Juan XXIII, era solemnemente inaugurado el Concilio Vaticano II. Su sucesor, el Papa Pablo VI, lo clausuró el 8 de diciembre de 1965. Con motivo del cuadragésimo aniversario de su apertura, el Papa Juan Pablo II, entonces joven obispo y, por lo tanto, padre conciliar, ha señalado que “el Concilio Vaticano II es una brújula segura” para la Iglesia del Tercer Milenio.

XX aniversari del primer apostòlic del Papa Juan Pablo II a Espanya. La Iglesia Católica en España hizo memoria agradecida, en noviembre, del vigésimo aniversario del primer y gran viaje apostólico del Santo Padre a España de diez días de duración, mientras se anunciaba una nueva visita papal a nuestra patria en la primavera de 2003. El Santo Padre ha visitado España en otras tres ocasiones: octubre de 1984, agosto de 1989 y junio de 1993.

X aniversari del Catecismo de la Iglesia Católica, aniversario celebrado en Roma en octubre con un Congreso Internacional sobre el Catecismo y en España en diciembre, con la presentación de una nueva edición de bolsillo del Catecismo y un brillante acto académico en la sede de la CEE.

V aniversari de la mort de Madre Teresa de Calcuta, religiosa de origen albanés, misionera durante largas y fecundas décadas en India, Premio Nobel de la Paz en 1979. Madre Teresa de Calcuta falleció el 5 de septiembre. Es la fundadora de las Misioneras de la Caridad, uno de los Institutos Religiosos más pujantes y beneméritos de la actualidad. El pasado 20 de diciembre el Papa aprobaba un milagro obrado por su intercesión. Puede ser beatificada el próximo 19 de octubre.

Madrid, 8 de Enero de 2003

DISCURS: SOPAR dia 16 de Gener

Dignísimes autoritats, senyores i senyors:

Els agraeisc molt a tots vostès la seva presència i participació en aquest tradicional sopar amistós i felicito molt sincerament tots els premiats que veuen així reconegut el seu esforç, ahora que accepten el repte de seguir creixent i perfeccionant la seva vida i la seva obra.

També és just agrair el difícil treball del Jurat, així com els esforços d'aquells que fan possible l'organització i realització d'aquesta trobada festiva.

L'Editorial Menorca, ES DIARI, tots els seus treballadors, directius, consellers i accionistes tenim sempre davant el repte d'anar superant-nos cada dia per servir millor la societat menorquina.

M'ha fet pensar un escriptor (José Luis Olaizaola) quan diu que *“Vegades, els periodistes fa l'efecte que vulguin fer de profetes, en lloc de limitar-se a ser cronistes de la realitat”*.

Per açò, m'agradaria enguany subratllar molt particularment un aspecte que tothom està d'acord a definir com una de les característiques més pròpies del periodisme: la *credibilitat*. I ho faré amb paraules del president del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, l'arquebisbe John P. Foley (el 22 de Gener de 2002 al Fòrum de l'Associació dels Periodistes de Taiwan) :

“Quan ens enfrontam amb greus injustícies, no basta per als comunicadors dir senzillament que el seu treball és informar de les coses tal com són. Les estructures i polítiques de la comunicació i l'accés a la tecnologia són factors que contribueixen a fer a algunes persones 'informativament riques' i a altres 'informativament pobres', en una època en què la prosperitat i fins i tot la supervivència depenen de la comunicació”.

“El més important per a cadascú de nosaltres és mantenir la nostra integritat i credibilitat en un món on impera la temptació si no de rendir-se, sí d'arribar a un compromís. El públic no ens perdonarà mai si els traïm; més encara, mai ens perdonarem a nosaltres mateixos si traïm el nostre interès de ser servents de la veritat i construir una societat moral i justa”.

D'altra banda, ES DIARI, vinculat per una herència al Bisbe de Menorca –que aprofita l'ocasió per reiterar que no vol ser afavorit per aquesta raó amb protagonismes innecessaris–, sí que pot ser un bon mitjà per *“assegurar que la veu de l'Església no sigui marginada o silenciada en el món modern dels mitjans de comunicació”*..., o també per tal *“que l'Evangelí no sigui confinat al món estrictament privat... L'Església ha d'entrar en el gran fòrum dels mitjans de comunicació amb valentia i confiança”*.

Però perquè *“els mitjans informatius siguin un món d'autèntica comunicació, no un món d'il·lusió sinó de veritat”*... també *“¡La cultura dels mitjans de comunicació ha de ser evangelitzada!”* (Joan Pau II, 1-3-02).

És a dir, no n'hi ha prou amb incloure en un Ideari el compromís de seguir els principis de l'anomenat "*humanisme cristià*". A mi em sembla que açò cal definir-ho millor cada vegada, i verificar ben objectivament si, de fet, equival a tenir com referent els criteris de Jesús de Natzaret tal com els presenta l'Església i, després, obrar en conseqüència.

Jo deman que els Mitjans de Comunicació, i en concret la casa que represent, difonguin i propaguin sempre els valors bàsics que fonamenten una societat democràtica. És a dir, promoguin i afavoreixin el "*consens social*", ajudant a multiplicar una i altra vegada diàlegs constructius, perquè els consensos en la societat pluralista han de poder ser reformulats i són sempre realitats obertes.

Diàlegs que duguin a assumir els conflictes cercant resoldre'ls des de la "*tolerància*", que no equival a "engolir-ho tot" però sí al reconeixement de l'altre, a reconèixer i a respectar les diferències.

D'altra banda, la voluntat de diàleg i cooperació (fraternitat-comunió) és una opció ineludible: avui no podem pretendre crear un "*món cristià*" al costat d'un altre món construït per persones de diferents ideologies i representants de diferents valors, sinó que hem d'inserir-nos en el procés de construcció de l'únic "*món dels homes*" a escala universal: hem d'estar "*disposats a servir a tots sota qualsevol règim polític a condició que es reconeguin els drets fonamentals de la persona i de la família i els imperatius del bé comú*" (GS 42). I al contrari, on aquests drets no siguin respectats, els cristians haurem de promoure i inspirar el procés just de canvi d'estructures.

M'atrevesc a demanar, doncs, actituds que no siguin de confrontació polèmica ni de tancament murallat, sinó actituds integradores, intentant afavorir un viu intercanvi entre ideologies i cultures presents al poble, tot i que no tinguin un signe confessional.

Per açò, *en una societat que afavoreix l'agressivitat, la violència i, de vegades, l'ull per ull ...* jo deman que siguem capaços d'adoptar i promoure actituds pacífiques, no polèmiques, a base de cooperació i de respecte, superant odis, rancors, venjances i ressentiments i, si és necessari, aplicant també la lògica del perdó evangèlic (70 vegades 7)... i educant al nostre voltant perquè es practiqui.

Possiblement això ens portarà a viure “*contra corrent*”, però servirà de testimoni.

Farà falta, doncs, més força de convenciment i més gosadia per viure, a fi de canviar l'entorn fent-lo més d'acord amb el projecte de Déu.

(Escrit publicat al FULL DOMINICAL del diumenge 19 de Gener:

Octavari d'oració per la unitat dels cristians)

UN “TRESOR EN GERRES DE TERRISSA”

La *unitat* dels cristians és un do de Déu a la seva Església i hem de demanar-la com el mateix Crist ho va fer (Jn 17,21), però també sentint-nos afectats i responsables davant les separacions i la manca de comunió.

Proclamem en veritat que Jesús és la “llum del món”, però les nostres divisions sempre restaran credibilitat al nostre missatge.

La nostra fe és un tresor que hem d'agrair, però hem de manifestar més clarament que la vivim cada dia no tan sols envoltats en dificultats ambientals sinó també en debilitats personals: “*portem aquest tresor en gerres de terrissa*” (2Cor 4,7).

Em fa l'efecte que massa vegades donem a entendre que, fonamentalment, els culpables de les nostres afliccions son els altres, i açò fa dubtar bastant de la capacitat de construir comunió evangèlica. Per açò, serà bo viure amb molta més exigència personal sempre i en tot.

I també acceptant que la nostra historia té un component essencial de “*procés*”... tant per al present com per al futur.

Quan Jesús envia als dotze diu: “*Anau i proclamau que el Regne dels Cels està a prop*” (Mt 10,7). Però, al mateix temps, evoca una collita que encara està per arribar (Mc 4,8), un gra de mostassa que donarà lloc a l'arbre més gran entre els que es coneixen (Mc 4,30-32), una festa final a la que vindran a prendre part de l'Orient i l'Occident (Mt 8,11ss).

Allà on es fa el bé i es viu la fraternitat humana hi ha el Regne, però serà molt útil *tornar a prendre consciència que és objecte d'Esperança.*

Mentre tant, que *l'evangeli* no sigui un vernís decoratiu sinó que transformi, des de dins, les nostres maneres de pensar, de sentir, d'actuar, de reaccionar, de comportar-nos... i de promoure la unitat.

† *Joan Piris, Bisbe de Menorca*

(Escrit publicat al FULL DOMINICAL del dia 9 de febrer de 2003)

NADAL PASSA, L'ENCARNACIÓ QUEDA

El títol és d'una vinyeta del Setmanari "Vida Nueva" i m'ha fet pensar en tantes declaracions de bons desigs en Nadal i en les "proclames" dels Reis Mags en els nostres municipis i dels que poc eco va haver-hi en la nostra premsa local.

Tots recordem allò de "*Deute extern, ¿deute etern?*". La campanya es va tancar, però els deutes dels pobres no s'han acabat i l'endeutament dels països del Sud aguditza encara més la seva pobresa i subdesenvolupament.

Mans Unides (organització de l'Església a Espanya per l'ajuda, promoció i desenvolupament del Tercer Món) proclama en aquest 2003 que el desenvolupament és el camí per a la pau: No hi ha pau sense desenvolupament, i no és possible el desenvolupament sense condicions de pau.

La nostra és la cultura "dels qui poden" i "dels qui tenen" i "dominen": màquines, persones, coses, recursos... Però hi ha una altra part de la humanitat que, tenint dret a les mateixes oportunitats vitals, veuen les seves vides amenaçades per la fam, l'analfabetisme, la desocupació, la immigració forçosa, l'explotació laboral, la infància trencada per l'abandó i la violència familiar, la drogodependència, la delinqüència com a recurs de supervivència o la prostitució com a forma de guanyar-se la vida.

L'informe de l'ONU de 1994 sobre Desenvolupament Humà ja ens assenyalava que el 20% més ric de la població era 60 vegades més ric que el

20% dels pobres. Ignoro les dades actuals, però els Bisbes en Concili ja van afirmar que el deure de la solidaritat de les persones és també dels pobles: “Els pobles ja desenvolupats tenen l’obligació gravíssima d’ajudar els països en vies de desenvolupament” (GS, 86).

La cultura de la dominació genera violència. Des de Mans Unides contràriament es recolza una cultura d’acollida i de **gestió solidària de la casa comú** per a les generacions presents i futures. Cal passar de dominar a **acollir i cuidar** la creació.

Les estimacions diuen que hi ha recursos naturals de sobra per alimentar la població mundial. El problema és com s’obtenen, com s’utilitzen i, sobretot, com es reparteixen.

Eduquem-nos en la cultura del do i en relacions de gratuïtat.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Escrit publicat al FULL DOMINICAL del 16 de Febrer de 2003)

ELS MALALTS EN LA PARRÒQUIA: UNA PRIORITAT.

La XI Jornada Mundial del Malalt del 11 de febrer ens recorda la urgència del nostre testimoniatge de caritat en tantes situacions de sofriment físic i moral, mostrant-nos disponibles a donar-los assistència i esperança, fent-nos així icona vivent de Crist Bon Samarità.

La pastoral de la salut està “tornant” en bona mesura a l’àmbit de la comunitat parroquial i hem de “*prestar una adequada atenció als malalts que estan en la seva pròpia casa(...). Els rectors i tots els agents pastorals han de procurar que mai els falti la consoladora presència del Senyor a través de la Paraula de Déu i els Sagraments*”(Joan Pau II).

Les nostres parròquies haurien d’intensificar l’oració per i amb els malalts, sobretot en les Eucaristies dominicals i en temps litúrgics assenya-

lats com Advent, Quaresma i Pasqua, en els quals cabria convidar-los a celebrar els sagraments de la reconciliació i de la unció. Sense oblidar l'adequada catequesis per a viure cristianament la salut i la malaltia (abans que aquesta arribi), el sofriment i la mort; ajudant a conviure amb els límits, fent experimentar que la Gràcia també pot guarir ferides i retornar l'entusiasme a la persona: la missió sanant de l'Església consisteix també en promoure una vida més humana i més digna.

Hem d'animar diferents formes de voluntariat i col·laboració entre la comunitat parroquial i les institucions de salut, però l'atenció prioritària als malalts ha de dur-nos igualment a integrar-los a la comunitat, fent-los participar de la seva vida, afavorint la seva presència en l'Eucaristia o bé dur-los la comunió a les seves cases, promovent formes d'associacionisme i apreciats com els mateixos malalts, per la seva experiència de vida, ensenyant i evangelitzant sovint sense paraules.

Per tal que l'Evangelí de la vida i de l'amor ressoni amb vigor, res millor que tenir entre les prioritats pastorals la promoció de la cultura de la vida, oberts a l'autèntic progrés científic i tecnològic que contribueix a elevar la qualitat del servei ofert als malalts, respectant la seva dignitat inviolable i actuant rectament amb una consciència formada segons la doctrina de l'Església. *“El servei a l'home ens obliga a proclamar, oportuna i importunament, que quants es valen de les noves potencialitats de la ciència... mai han d'ignorar les exigències fonamentals de l'ètica, apel·lant tal vegada a una discutible solidaritat que acaba per discriminar entre vida i vida, amb el menyspreu de la dignitat pròpia de cada ésser humà”* (NMI 51).

Acompanyem, doncs, els malalts perquè puguin reconèixer i acollir la crida a ser testimonis de l'Evangelí del sofriment unint-se amb confiança i amor al Crist crucificat.

† **Joan, Bisbe de Menorca**

El presente documento tiene como objetivo principal describir el proceso de desarrollo de un proyecto de investigación científica, desde la formulación del problema hasta la presentación de los resultados. Este proceso implica una serie de etapas que deben ser seguidas con rigor y precisión para garantizar la validez y confiabilidad de los datos obtenidos.

En primer lugar, es fundamental definir claramente el problema de investigación y los objetivos que se pretenden alcanzar. Esto requiere una revisión exhaustiva de la literatura existente en el campo de estudio, así como una consulta con expertos en la materia. Una vez definido el problema, se debe diseñar un método de investigación que permita obtener los datos necesarios para responder a las preguntas de investigación.

El siguiente paso es la recolección de datos, que debe realizarse de manera sistemática y controlada. Esto implica la selección de la muestra de estudio, la aplicación de instrumentos de medición y el registro de los datos obtenidos. Durante esta etapa, es importante mantener un registro detallado de todos los procedimientos utilizados, así como de cualquier problema que pueda surgir. Una vez recolectados los datos, se debe proceder a su análisis, lo que puede implicar el uso de técnicas estadísticas o de análisis cualitativo, dependiendo del tipo de datos y de las preguntas de investigación.

Finalmente, los resultados obtenidos deben ser presentados de manera clara y concisa, tanto en forma de informe escrito como de presentación oral. Esto requiere una redacción cuidadosa y una organización lógica de la información. Es importante destacar los hallazgos más relevantes y discutir sus implicaciones para el campo de estudio. Además, se debe incluir una conclusión que sintetice los principales resultados y las limitaciones del estudio.

En conclusión, el desarrollo de un proyecto de investigación científica es un proceso complejo que requiere una planificación cuidadosa y una ejecución rigurosa. Siguiendo las etapas descritas en este documento, se puede maximizar la probabilidad de obtener resultados válidos y confiables que contribuyan al conocimiento en el campo de estudio.

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

GENER 2003

Dia 5

- A Ciutadella, visita les Comunitats de GG. Carmelites Missioneres i de GG. Clarisses.
- Assisteix a l'acte festiu d'acollida dels Reis Mags a Sant Francesc de Ciutadella.

Dia 6

- Celebra l'Eucaristia de l'Epifania a Ferreries, acompanya el Rector en la visita als malalts i participa al dinar familiar.

Dia 7

- A Cal Bisbe, rep visites.
- Despatxa amb l'Ecònom diocesà i amb el Delegat de Relacions Institucionals.
- A Ciutadella, visita na Catalina Sancho Llull qui va complir ahir 102 anys.
- Despatxa amb el Delegat de l'àrea de l'Anunci.

Dia 8

- Despatxa amb el Delegat de Pastoral Social.
- Es reuneix amb els Directors dels dos Col·legis concertats de Ciutadella.
- Participa a la reunió ordinària del Capítol de la Catedral.

Dia 9

- Despatxa amb la Directora del Secretariat de P. Universitària.

Dia 10

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Rep el grup de Confirmació de Santa Eulàlia de Maó, acompanyats del seu Rector.

Dia 11

- A Maó, participa a la reunió del Consell de Direcció d'Es Diari.
- Visita un capellà malalt al Geriàtric.
- Dina amb els residents de la Casa Sacerdotal.

- Al capvespre rep capellans.

Dia 12

- A la Catedral (església del Socors) celebra L'eucaristia del Baptisme de Jesús.
- Al Seminari, dina amb els residents i les Comunitats de Franciscanes Filles de la Misericòrdia, que celebren els vuitanta anys de dues Germanes.
- Visita un capellà malalt.

Dia 13

- Despatxa amb col·laboradors.
- Al capvespre, participa a la reunió de la Comissió diocesana de Patrimoni.

Dia 15

- Al Seminari, participa al Recés de pregària dels preveres de la Diòcesi.

Dia 16

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Al capvespre, Ajuntament de Ciutadella, assisteix a l'Acte institucional amb motiu de la festa de Sant Antoni.
- A Maó, participa al sopar i entrega de Premis d'ES DIARI de MENORCA.

Dia 17

- A l'església parroquial de Sant Francesc de Ciutadella presideix la Concelebració eucarística i la

posterior Processó dels tres tocs, en la festa de Sant Antoni, patró de Menorca.

- Al capvespre, a Maó, a la seu del Consell Insular, assisteix a l'acte institucional amb motiu de la festa de Sant Antoni.

Dia 18

- A Cal Bisbe, rep visites.
- A la Clínica Menorca de Ciutadella i a l'Hospital Verge de Toro de Maó, visita capellans malalts.

Dies 19

- Viatja a Madrid per tal de participar en els Exercicis Espirituals dels Bisbes.

Dia 23

- Torna d'urgència amb motiu de l'agreujament del capellà En Miquel Anglada i el visita a l'hospital de Maó.

Dia 24

- Despatxa amb col·laboradors.
- Visita dos capellans malalts, al Geriàtric i a l'hospital de Maó.

Dia 25

- A Ciutadella, participa a la Jornada diocesana de la Infància Missionera.

Dia 26

- Celebra Missa dominical a la parròquia del Roser des Castell.

- Presideix l'Acte Ecumènic amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians.
- Dina amb la comunitat de GG. Carmelites des Castell i alguns preveres.

Dia 27

- Rep la visita del Ministre En Jaume Matas i d'altres autoritats qui manifesten el seu condol.
- Presideix la Concelebració de la Eucaristia-funeral de Mn. Miquel Anglada Gelabert, Vicari General de la Diòcesi.
- Al capvespre, rep visites a Cal Bisbe.

Dia 28

- A Cal Bisbe, despatxa assumptes i rep la visita de la M. Provincial de les GG. de la Consolació.
- Amb el Bisbe Murgui, visita el Santuari de la Mare de Déu del Toro, dina amb la comunitat de GG Franciscanes i més tard, a Maó, visiten dos capellans malalts.

Dia 29

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Reunió amb la Directora del Secretariat de Joventut.

Dia 30

- Despatxa amb col·laboradors.

Dia 31

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Al Santuari de M. Auxiliadora, presideix la Concelebració eucarística amb motiu de la festa de Sant Joan Bosco.

FEBRER 2003

Dia 1

- Visita el Santuari del Toro i dina amb la comunitat.
- Entrevista amb capellans.
- A Ciutadella, participa a l'acte de presentació de l'edició digital d'Es Diari Menorca.

Dia 2

- A la Catedral (Església del Socors) presideix la Concelebració eucarística, en la festa de la titular de la Seu.

Dia 3

- A Alacant, participa a la reunió ordinària dels Bisbes de la Província eclesiàstica de València.

Dia 4

- Al capvespre despatxa amb col·laboradors.

Dia 5

- A Cal Bisbe, despatxa assumptes i rep visites.
- Visita malalts amb el Rector de Sant Francesc de Ciutadella.

Dia 6

- A Cal Bisbe, reunió amb el nou Vicari General.
- A Maó, visita un capellà malalt al Geriàtric.
- A Ferreries, celebra L'eucaristia vespertina i comparteix taula amb el Rector i els membres de les dues comunitats religioses.

Dia 7

- A Cal Bisbe, despatxa assumptes i rep visites.

Dia 8

- A Ferreries, assisteix a l'Assemblea de Voluntaris de Mans Unides i presideix la Missa.

Dia 9

- Al Toro, participa a la Jornada de l'Institut diocesà de Teologia.
- A Maó, comparteix amb la comunitat de Missioneres dels Sagrats Cors amb ocasió de la Visita de la M. General.

Dia 10

- A Maó, acompanya els Exercicis Espirituals de la Comunitat del Monestir de GG. Concepcionistes.
- A Cal Bisbe, presideix la presa de possessió del nou Vicari General Mn. Rafel Portella Moll.
- Al capvespre, participa a la reunió de la Comissió diocesana de Patrimoni.

Dia 11

- A Maó, ofereix punts de Meditació a les GG. Concepcionistes.
- Visita les obres de la Rectoria de Sta. Maria.
- Participa a la reunió ordinària del Capítol de la Catedral.

Dia 12

- A Maó, ofereix punts de Meditació a les GG. Concepcionistes.
- Reunió amb la Directora del Secretariat d'Ensenyança.
- Visita les dependències de la Casa de l'Església necessitades de restauració.
- Comparteix taula amb els capellans residents a la Casa sacerdotal de Maó.
- Reunió amb el Delegat de P. Social.

Dia 13

- A Maó, ofereix punts de Meditació a les GG. Concepcionistes.
- Rep visites de capellans.
- Al fosquet, a Cal Bisbe, presideix la reunió ordinària del Consell Diocesà d'Economia.

Dia 14

- Maó, ofereix punts de Meditació a les GG. Concepcionistes.
- Al capvespre, a Cal Bisbe, despatxa amb col·laboradors.

Dia 15

- A Cal Bisbe, rep la visita del missioner menorquí P. Benedetti, S.J.

- A Ciutadella, participa a la manifestació ciutadana en favor de la Pau.

Dia 16

- A l'Església parroquial d'Alaior, presideix la Concelebració eucarística a la festa litúrgica de la titular Santa Eulàlia, acompanya el Rector a dur la Comunió en el Geriàtric i participa a la convivència familiar.

Del 17 al 21

- Al Seminari, participa als Exercicis Espirituals amb els preveres de la Diòcesi.

Dia 22

- Visita un capellà a casa seva.
- A Cal Bisbe, despatxa assumptes i rep visites.

Dia 23

- A Sant Rafel de Ciutadella, celebra la Confirmació de 2 Adults.
- A Sta. Eulàlia d'Alaior, participa a la Pregària Vocacional.

Dia 24

- Reunió amb el Director del Secretariat per les Vocacions.

Dia 25

- A Cal Bisbe, despatxa assumptes i rep visites.
- Amb membres de la Comissió de Patrimoni, visita les dependències del futur Arxiu Diocesà.
- Visita un capellà a casa seva.

Dia 26

- Participa a la reunió ordinària del Consell de presbiteri i al dinar al Seminari.
- Al geriàtric de Maó, visita un capellà malalt
- Visita la Parròquia Sant Antoni de Maó.
- Participa al Consell d'Administració d'Es Diari Menorca.

Dia 27

- A Ferreries, reunió amb els Rectors actual i futur de Fornells.
- A Cal Bisbe, despatxa amb col·laboradors.

Dia 28

- A Alaior, comparteix l'inici de l'Eucaristia-Funeral de la mare de Mn. Antoni Subirats.
- A València, presideix l'Eucaristia amb motiu del Centenari de la Col·legiata Sant Bartomeu i, després, dirigeix una Catequesi als participants al Curset Prematrimonial.

1. Definición de la actividad física y el deporte.

2. Características de la actividad física y el deporte.

3. Beneficios de la actividad física y el deporte.

4. Tipos de actividad física y deporte.

5. Organización de la actividad física y el deporte.

6. Metodología de la actividad física y el deporte.

7. Evaluación de la actividad física y el deporte.

8. Conclusiones y recomendaciones.

9. Bibliografía.

10. Anexos.

11. Índice.

12. Presentación.

13. Introducción.

14. Objetivos.

15. Metodología.

16. Conclusiones.

ORGANISMES DIOCESANS

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU DE LA REUNIÓ DEL CONSELL DEL PRESBITERI 26 de febrer de 2003

A les 10.30 hores del dia 26 de febrer de 2003 es reuneix a la residència episcopal, sota la presidència del Sr. Bisbe Joan Piris Frígola, el Consell del Presbiteri per a la segona sessió ordinària del present curs. Hi assisteixen els consellers Mn. Rafel Portella Moll, Mn. Gerard Villalonga Hellín, Mn. Pere Comella Pons, Mn. Guillem Pons Pons, Mn. Joan Bosco Faner Bagur, Mn. Jaume Albert Vidal Pelegrí, Mn. Miquel Carabias Flores i Mn. Josep Manguán Martínez, que actua de secretari. Han notificat la seva absència Mn. Sebastià Taltavull Anglada i Mn. Joan Miquel Sastre Preto.

Després de la pregària, es llegeix l'acta de la sessió anterior, que és aprovada.

El Sr. Bisbe evoca el record de Mn. Miquel Anglada Gelabert, Vicari General recentment traspassat, que formà part d'aquest Consell, i agraeix l'acceptació de Mn. Rafel Portella Moll, nou Vicari General. Els presents l'elegeixen moderador de les sessions del Consell.

Pastoral Vocacional

Mn. Joan Bosco Faner presenta les aportacions de les reunions arxipresbital de preveres per a un Pla de Pastoral Vocacional a la Diòcesi.

Hi ha consens entre el clergat perquè es comenci a la nostra Diòcesi l'experiència del Seminari Menor en Família com es realitza a Mallorca. D'aquesta manera hi haurà presència de Seminari a la Diòcesi, que impulsarà la pastoral vocacional, necessària i urgent, i s'atendran d'una manera adequada els possibles candidats a preveres.

Es creu convenient crear una "Seu vocacional", a ser possible en el mateix edifici del Seminari Diocesà. Aquesta seu o espai vocacional hauria de ser utilitzat per a algunes de les accions de la pastoral juvenil i de les parròquies, que han de col·laborar eficaçment perquè es desvetllin cries vocacionals i determinats infants i joves realitzin un discerniment vocacional.

Es considera que des de les parròquies i col·legis confessionals s'ha de fer una crida als al·lots i joves que tenen alguna inquietud vocacional. Al·lots de la catequesi de postcomunió, escolans, músics, membres dels moviments juvenils, alumnes d'ESO i Batxillerat haurien de ser convidats a aprofundir en la pròpia vocació cristiana, tenint especial cura per a la vocació presbiteral i consagrada. També s'ha d'aconseguir que les famílies despertin la crida vocacional.

Per a portar a terme el projecte de Seminari Menor en Família alguns preveres s'hi han de dedicar. Ja que en aquests moments no és possible que un prevere s'hi dediqui amb exclusivitat, es suggereixen els noms de Mn. Joan Bosco Faner, Mn. Cristòfol Vidal, Mn. Josep Lluís Ponsetí i Mn. Francesc Cardona perquè formin un equip i posin en marxa el proper curs el projecte.

Algú demana que a més de la modalitat de Seminari Menor en Família, on l'al·lot segueix vivint amb la seva família, assisteix a la pròpia escola i és acompanyat per un prevere que es fa present a casa seva, s'hauria d'impulsar la creació d'un Seminari Menor en règim d'Internat. Els seminaristes podrien viure al Seminari amb un prevere formador i assistir a classe al col·legi dels Salesians.

Algú altre demana que els actuals dos seminaristes menors que són al Seminari de València s'integrin en el nou pla diocesà de Seminari Menor en Família. En contraposició, es diu que s'ha de considerar el camí iniciat que és positiu.

Es valora la tasca formativa del Seminari al llarg dels anys a pesar de les seves limitacions. En aquest sentit es considera que pot seguir fent una bona tasca formativa i contribuir al creixement humà i cristià dels seus membres.

Una Residència Geriàtrica al Seminari?

Mn. Llorenç Olives es fa present a la reunió del Consell i presenta la proposta estudiada per Caritas de convertir temporalment la planta superior de l'edifici del Seminari (les habitacions que van construir-se per als seminaristes diocesans), la cuina i un menjador en residència geriàtrica. La proposta es justifica donat el dèficit de llits a les residències per a gent gran existents i la necessitat de rendibilitzar uns espais ben equipats, actualment i infrautilitzats. En el mateix projecte podria incloure's la residència de les Franciscanes del Camí del Degollador. L'equipament del Seminari semblaria més idoni per a vells vàlids tutelats i la residència del Degollador per a vells que necessiten assistència. Aquest servei es mantindria fins que es posés en funcionament el Geriàtric del Consell Insular que es construirà en terrenys de Santa Rita, i se'n podrien beneficiar també els preveres ancians i malalts.

La Fundació Pere Terrés ha iniciat l'estudi de viabilitat. També s'han establert contactes amb l'Administració Pública, que s'ha mostrat interessada.

El Consell va analitzar els avantatges de rendibilitzar socialment uns espais poc utilitzats i els inconvenients que s'haurien de solucionar, no interferint negativament en la marxa de les activitats pastorals i en la vida dels residents i el seu treball (religioses, preveres de la Casa Sacerdotal, etc).

El Consell creu que s'ha de seguir estudiant la proposta i elaborar l'estudi de viabilitat econòmica abans d'emetre un judici definitiu. En tot cas, es

valora positivament l'esforç per cercar fórmules per rendibilitzar pastoralment i social el patrimoni de l'Església.

Suggeriment

S'informa del Congrés que es celebrarà el mes de setembre, organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola, sobre la dimensió missionera de l'Església. Es suggereix que la nostra Diòcesi participi en la reflexió, en comunió amb les altres esglésies particulars, ja que pot estimular en els cristians la consciència d'enviats i trobar nous camins d'evangelització aquí, que és "terra de missió", i en els països empobrits del Sud.

Josep Manguán, secretari

GENER 2003

- ***JORNADA MUNDIAL DE LA PAU***

Donant suport a la celebració d'aquesta jornada de la pau, la Comissió Diocesana de Justícia i Pau exhorta la comunitat cristiana, a través del Full Dominical, perquè la recerca de la pau sigui entre nosaltres un compromís constant. I assenyala el que podem fer, des de la celebració i la pregària fins a la presa de consciència i el compromís en l'acció.

- ***ÀREA D'ESPIRITUALITAT I FORMACIÓ***

Per tal de complir la missió d'estar al servei del poble, quant a la seva formació espiritual, l'àrea de l'Espiritualitat anuncia, a principi de mes, les pregàries per a joves, els tallers d'oració i les jornades de teologia que tindran lloc durant el mes. També a tot aquell que vulgui cursar Teologia per internet, se li dóna informació de com fer-ho i on adreçar-se.

- ***PREGÀRIA TROBADA D'UNIVERSITARIS***

Dia 3, a la parròquia des Migjorn, i enmig de les festes nadalenques, el secretariat de pastoral universitària convidà a una trobada de pregària i confraternització els estudiants universitaris residents fora de l'illa. Un grup de post universitaris van actuar d'amfitrions i van explicar els objectius del

secretariat per animar els universitaris residents a palma i Barcelona en la formació de grups que, en un clima cristià i humà compromès, els ajudi a mantenir-se en la fe.

- ***RECÉS DE PREVERES***

Dimecres dia 15, els preveres es van reunir al Seminari per al recés mensual. Basats en la lectura de Mt. 15,21-28, "El Regne de Déu és per a tots", la reflexió versà sobre a quines dimensions de la vida, de la societat i de les persones ens hem d'obrir més.

- ***FESTA DE ST. ANTONI***

Tot Menorca celebrà la festa patronal de St. Antoni seguint la tradició pròpia, i a Ciutadella amb la Missa solemne presidida pel Sr. Bisbe amb assistència de les autoritats i l'acostumada processó dels Tres Tocs. Les parròquies de Fornells i de St. Antoni de Maó van celebrar la festa del seu patró amb celebracions religioses i actes festius.

- ***ESCOLTES DE MENORCA***

Escoltes de Menorca amb Minyons Escoltes i Guies St. Jordi de Catalunya, la Federació d'Escoltisme Valencià i el moviment Escoltes i Guiatge de Mallorca, es van reunir del 17 al 19 a la casa de colònies de Son Putxet per a treballar els dinamismes educatius de l'escoltisme, analitzar la validesa i actualitat del mètode, tenint de referència la situació religiosa i socio-cultural d'avui, amb el creixent fenomen de la immigració i la globalització. La reflexió sobre l'acte educatiu va tenir en compte la necessària coordinació amb Família i Escola.

- ***PASTORAL VOCACIONAL***

El Secretariat per a les Vocacions ha engegat una campanya de llarga durada per a fomentar entre nosaltres una "Cultura de la Vocació" a tot nivell: laïcal, consagrada i ministerial. Per aconseguir açò, el Secretariat ha publicat un díptic amb pregàries vocacionals i demana:

Que parlem explícitament sobre el misteri de la vocació.

Que a totes les parròquies, cada primer diumenge de mes, es faci una pregària vocacional.

- ***OCTAVARI DE PREGÀRIES PER LA UNITAT***

A totes les comunitats parroquials se celebrà l'octavari de pregàries per la unitat, que va culminar el diumenge dia 26 a les 12,00 h, amb la pregària ecumènica anglicano-catòlica, a la parròquia del Roser des Castell. Aquesta va ser presidida pel Sr. Bisbe i el pastor Michael Bunce. En les seves al·locucions exhortaren a treballar en el servei de la humanitat, realitzant així un anunci explícit de l'Evangelí.

- ***X APLEC INFANTIL MISSIONER***

Dissabte, dia 25, procedents de tots els pobles, els fillets i filletes de segon any de preparació per a la primera comunió es van concentrar a Ciutadella. Baix el lema "Comparteix els fruits de la Pau", cada un dels fillets de l'arxiprestat de Maó portava una cartolina amb una mandarina dibuixada, per expressar la unió i la solidaritat; els del Centre portaven dibuixat un raïm, símbol de l'alegria i la festa, els de Ciutadella portaven el dibuix de l'olivera, senyal de pau i de perdó. El Sr. Bisbe va presidir la pregària i ens ajudà a la reflexió amb la col·laboració inestimable d'un grupet d'al·lots del centre catequístic St. Miquel que va representar la bellesa dels cinc continents del món que es reconcilien i conviuen en pau.

- ***NECROLÒGICA***

A la matinada del dissabte 25, morí Mn. Miquel Anglada Gelabert, Vicari General. A la tarda del dia de St. Antoni havia estat ingressat afectat d'una infecció interna que es va anar complicant i atacà els òrgans vitals. La notícia, comunicada pel Sr. Bisbe, causà gran sentiment de dolor entre els preveres, religiosos i poble de Menorca. Mn. Miquel era dolçament apreciat per la gent. La seva bonhomia, la seva irònica i aguda intel·ligència li havien guanyat moltes amistats. Havia estat un bon cultivador de la

llengua catalana i, a través d'ella, havia servit el poble en l'ensenyança i en l'adaptació de llibres litúrgics i de la bíblia en versió balear. Entre el poble cristià eren molt llegides les seves columnes setmanals que publicava en el Full Dominical. Columnes escrites al seu estil, alegre i desenfadat, de caire formatiu-espiritual i bastant autobiogràfiques. Els "PESSICS" eren, com ell reconeixia, pessics de sal.

Mn. Miquel havia cursat els estudis de Filosofia i Teologia a la Universitat Pontifícia Gregoriana de Roma. A més del 6 anys de Rector del poble des Migjorn, cal destacar els 23 anys de Rector del Seminari, que el varen marcar profundament, però també d'ell reberen forta influència la multitud de seminaristes que amb ell convisqueren.

El dilluns 27, la Diòcesi de Menorca acomiadà amb intensa pregària el qui per pocs mesos havia estat el seu Vicari General. Presidí la celebració el Sr. Bisbe, acompanyat per Mns. Jesús Murgui, bisbe auxiliar de València, el Vicari General de Mallorca i la majoria de preveres diocesans. En finalitzar l'Eucaristia, Mn. Sebastià Taltavull llegí els escrits de condol de l'Arquebisbe Agustín García-Gasco i dels bisbes Francesc Xavier Ciurana, Antoni Deig, Teodor Úbeda, Agustín Cortés, Manuel Ureña i Ramón Echarren.

Mn. Miquel, nascut a Ciutadella el 2 de febrer de 1933, morí a punt de celebrar el 70 aniversari. Al cel sigui.

• **MANS UNIDES**

La Delegació a Menorca de Mans Unides organitzà una mostra-exposició de material educatiu en valors, sota el lema "La pau es diu desenvolupament". Amb tal motiu cursà invitació als professors dels centres d'Infantil, Primària i Secundària i als presidents de les AMPAs. Aquestes mostres es feren a Ciutadella i Maó els dies 21-22-23.

• **VISITA PASTORAL**

El Sr. Bisbe ha enviat una circular a totes les Comunitats Parroquials donant-los a conèixer la intenció de realitzar la primera visita pastoral. Per

a conèixer més de prop la realitat de cada parròquia ha cursat un qüestionari demanant informació de l'estat de cada comunitat parroquial i, a la vegada, dels projectes, possibilitats i mancances de les mateixes. La informació inclou també una visió sociològica del poble o zona on radica la parròquia.

FEBRER 2003

• **VIDA CREIXENT**

El dia 2 de febrer els grups de Vida Creixent es van reunir a l'església des Migjorn per a celebrar la seva trobada anual, fent recordança dels Sants patrons Simeó i Anna. La celebració de l'Eucaristia va ser molt participada pels grups de les diferents poblacions que es feren càrrec dels serveis litúrgics. La trobada es va cloure amb la intervenció del coordinador diocesà Tino Pons, que va encoratjar a mantenir l'esperit i les virtuts pròpies del moviment.

• **JORNADA MUNDIAL DE LA VIDA CONSAGRADA**

El primer cap de setmana de febrer, els religiosos i religioses de l'illa van celebrar la Jornada de la Vida Consagrada. El franciscà P. Jordi Llompart els ajudà dirigint algunes sessions de formació en les que reflexionaren sobre la relació entre la vida religiosa i el laïcat, en vistes a estimular el testimoni vocacional de cada un dels carismes religiosos, de donar-se a conèixer als seglars en la diversitat de dons i de serveis.

• **LA CANDELERERA**

Aquest dia la Catedral va celebrar la seva festa titular. Degut a les obres que s'estan realitzant a la Catedral, la celebració de l'Eucaristia es va celebrar a l'església del Socors, presidida pel Sr. Bisbe i acompanyat per Mn. Sebastià Taltavull i el Capítol.

- **NOU VICARI GENERAL**

Dia 5 de febrer el Sr. Bisbe va nomenar Mn. Rafel Portella Moll nou Vicari General de la diòcesi. Mn. Rafel, Rector de la parròquia de St. Antoni M. Claret de Ciutadella, va néixer a Migjorn el 1962. El 1992 fou ordenat prevere i exercí de Rector a St. Lluís del 92 al 97 any que es traslladà a Barcelona on es llicencià en Teologia Moral per la facultat de Teologia de Catalunya. Des de fa dos anys és Arxipreste de Ciutadella i Director del Full Dominical.

El dilluns, dia 10, va prendre possessió del càrrec a les dependències de Cal Bisbe. Li desitjam un treball fruitós en bé de la Diòcesi.

- **II JORNADA DE TEOLOGIA**

Amb el tema "Fidelitats conflictives en el seguiment de Jesús", Mn. Josep Escós, President de l'Associació Bíblica Catalana, dirigí una jornada de pregària i reflexió, al Toro, el diumenge dia 9. Cal evitar, deia Mn. Escós, que les necessitats de la nostra vida ens absorbeixin i es tornin necessitats absolutes, convertint-se en ídols per a nosaltres. Per al seguiment fidel de Jesús cal anar pel camí de l'amor generós i compassiu que ens allibera perquè no cercam privilegis ni poder.

- **CAMPANYA CONTRA LA FAM**

El diumenge, dia 9, Mans Unides va convocar les nostres comunitats a girar els ulls i el cor vers els més necessitats. La recaptació d'enguany anirà destinada a la capacitació dels treballadors rurals a Matto Grosso, Brasil.

- **APROFUNDIR EN LA FE**

Els dies 8 i 9, una vintena d'animadors de la fe dels Escoltes de Catalunya, València i Menorca es trobaren a St. Joan de Missa per a completar la formació dels caps que treballen en l'acompanyament de la fe cristiana dins el moviment scout. El dissabte fou dedicat al recés per aprofundir la vida personal de fe en el seguiment de Crist. El recés va dirigit per Mn. Sebas-

tià Taltavull. Aquesta primera sessió de formació religiosa tindrà continuïtat en una propera trobada a Barcelona els dies 29-30 de març.

- ***PREGÀRIA PER LA PAU***

Dissabte dia 15, a migdia, per suggeriment del Sr. Bisbe i d'acord amb el clamor popular en favor de la Pau, les campanes de les nostres esglésies van repicar, emprant el seu llenguatge antic que, al llarg dels segles, ha convocat els homes a la pregària. Units al desig del Papa i de tota l'Església, els nostres fidels han pregat demanant la Pau. El dissabte següent, al Socors, el Sr. Bisbe presidí la pregària per la Pau. Aquesta pregària per la pau es farà cada darrer diumenge de mes.

- ***EXERCICIS ESPIRITUALS***

Del 17 al 21 més d'una vintena de sacerdots, entre els quals n'hi havia tres de València, es reuniren al Seminari per practicar Exercicis Espirituals, moderats pel P. Hilari Ragner, monjo benedictí del monestir del Miracle, Solsona. El tema central de meditació i pregària fou la proclamació de les Benaurances fetes per Jesús a tots aquells que desitgen el Regne de Déu. Donades les circumstàncies actuals, meresqué especial atenció la benaurança dedicada als pacificadors.

- ***REELECCIÓ***

La Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola ha nomenat, per tres anys més, Mn. Antoni Fullana Marquès com a Consiliari general del Moviment Escolta Catòlic.

- ***ADMISSIÓ A L'ORDE CLERICAL***

DIA 22, A València, Joan M. Tutzó va ser admès als Ordes junt amb altres 16 companys. Respongué a la crida del Senyor amb el ritual "Som aquí", que li fou adreçada per boca del bisbe auxiliar Mns. Jesús Murgui. Enhorabona. Que el Senyor dugui a terme l'obra que ha començat.

- **PREGÀRIA VOCACIONAL**

Diumenge, dia 23 tingué lloc la pregària vocacional que aquest mes va ser impulsada pels Secretariats de Família i Vida, de Catequesi i de Vocacions. Va ser un lloable i aconseguit intent d'unir la vocació cristiana al seu àmbit més natural de creixença: la família; i de maduració: la Catequesi. Pels testimonis reflectits, la pregària fou molt sentida personalment i molt participada. La paraula de Déu va ser complementada pel testimoni de la vocació d'un Catequista i de la vocació matrimonial d'una parella.

- **DIADA DEL PENSAMENT**

El diumenge 23, els Escoltes van celebrar la seva diada anual reunint-se als locals del Seminari. La reflexió i la preocupació tocà el moll de l'os del futur de Menorca i, per tant, de les famílies menorquines d'ara i de l'immediat futur: El turisme i la Reserva de la Biosfera. Els escoltes, fidels al lema de treballar pel país, demanaren als polítics més informació, més transparència i més oferta de participació a la ciutadania. Demanen que el turisme, futur de vida de moltes famílies menorquines, aposti per la conservació territorial i per polítiques mediambientals que defensin un turisme de qualitat en tots els valors.

MARÇ 2003

- 5 *Inici de la Quaresma*. Dimecres de Cendra
- 8-9 EMD. Exercicis espirituals
- 12 *Preveres*. Recés de Quaresma al Toro
- 15 Recés de Quaresma al Toro
- 16 *Vocacions*. Dia del Seminari. Pregària vocacional
- 22 Consell Pastoral Diocesà
- 23 Jornada de teologia al Toro
- 29-30 Trobada diocesana de *joves*

ABRIL 2003

- 16 *Preveres*. Pregària al Seminari i Missa Crismal
- 20 **Pasqua de Resurrecció**
- 23 *Preveres*. Jornada festiva

AGENCIAS 2003

El presente informe tiene como finalidad

informar a la comunidad educativa

sobre el desarrollo de las actividades

que se han realizado durante el año

2003, así como los resultados obtenidos

en cada una de ellas.

Este informe se divide en tres partes:

1. Introducción

AGENCIAS 2003

1.1. Introducción

1.2. Objetivos

1.3. Metodología

